

Das Thema der Langen Nacht lautet: *rechts und links*. Wie soll unser Auftritt aufgefasst werden?

Das Thema geht zurück auf Ernst Jandl Gedicht

lichtung

manche meinen
lechts und links
kann man nicht verwechseln
weil ein Irrtum
(Ernst Jandl)

Lukáš assoziierte:

rechts um! links um! Kompanie, marsch, in Reih und Glied

Alex stellte sich einen Scheideweg vor, an dem man sich entscheidet:

Wohin geht es jetzt lang?
Und die Antwort eines, der weder Fisch noch Fleisch ist, könnte lauten:
Lechts.
Und dann verirrt man sich, ist auf dem Holzweg.

Božena Němcová schrieb ein eigenwilliges Märchen, das die Abenteuer im deutschen Märchen von *Hänsel und Gretel* seltsam vereinfacht (siehe unten). Als Kind habe ich diese Variante von *Hänsel und Gretel* besonders irritierend empfunden:

"Pleju len," odpověděla žena, jako by mu nerozuměla. "Osobo, já se vás ptám, jestli jste tudy viděla jít děti."
"Až vpleju a uzraje, budem trhat."

Ein solches Aneinander-vorbei-Reden, eine solche Kommunikationsverweigerung kann man auch manchmal in der Antwort *Jein* sehen, die auch weder rechts noch links steht.

Soll ich links oder rechts fahren; Am besten fährt man hier rechts und dann links.

Jana dachte an eine Fahrprüfung, bei der eine verängstigte Kandidatin auf dem linken und rechten Handrücken ein L bzw. ein R trägt. Um die Anweisungen der Prüfers richtig auszuführen. Vielleicht könnte es auch ein Alptraum sein, aus dem Sie dann erwacht und zur wirklichen Fahrprüfung antritt. Gekreuzte Lateralität kann sich negativ auf die Raumwahrnehmung auswirken.

Freudsche Versprecher

Sigmund Freud: Psychopathologie des Alltagslebens. Über Versprechen, Vergessen, Vergreifen, Aberglaube und Irrtum'. 1901

Frageologismen, die vielleicht auch thematisiert werden könnten:

nicht [mehr] wissen, was links und [was] rechts ist

Es wäre auch möglich **eine Sondersprache** zu entwickeln, in der L und R konsequent *verwechsert* werden: Stuhl > stur. Stall > starr. Wenn an sich die Labialisierung wegdenkt: stören > stehlen

Leiche Reichen , glausame Meldel, stilp und Wälde -

So wie Kinder eine Geheimsprache entwickeln, indem Sie die Worte vom Ende her lesen (kat žu djop), könnte unsere Geheimsprache, die wir einigen Leuten aus dem Publikum beibringen, R und L verwechseln.

Gibt es eine Sprache, die zwischen L und R keinen Unterscheid macht?

Versuchen Sie eine der Anregungen zu wählen und an einem Text zu arbeiten. An den besten Texten werden wird dann bis zur Langen Nacht alle weiterschreiben.

Gestern waren wir zu fünft, dann zu viert (samt meiner Wenigkeit). Ich hoffe, dass sie häufiger kommen.

Zdenek Marecek

Božena Němcová - Pohádka o perníkové chaloupce

Byl jeden chudobný otec a měl dvě děti, Honzíček a Marušku. On chodíval do lesa dřevo porážet a nemohl na děti pozor dávat; proto když jim, malým dětem, matka umřela, oženil se, aby měly děti zase matku. Ale ta druhá matka nebyla hodná, neměla ráda otce, ani děti, a otec měl proč naříkat.

Jednou se té maceše ty děti tak zprotivily, že muži poručila, aby je zavedl a více aby domů se nevracely; darmo se tomu muž protivil děti svoje zavést, ale žena pokoje nedala, on se jí bál, a proto se smutným srdce jednoho dne dětem řekl: "Vezměte si džbáněčky, půjdete dnes se mnou do lesa na jahody."

Děti radostí skákaly, vzaly hned džbáněčky a s otcem do lesa se ubíraly. Když přišli hluboko do lesa, zavedl je otec na velkou mýtinu jahod, kde se vše jen červenalo, a řekl jim: "No, milé moje děti, tuto sbírejte si jahody, a já tamto půjdu dříví porážet, dokud mě budete slyšet tlouci, budete vědět, že jsem na tom místě." Děti dychtivě padly na jahody a otec odešel opodál, přivázal mezi stromoví palici, která větrem pohazována do stromů tloukla, jako když dříví poráží. Když tak děti ošálil, vrátil se domů a děti v lese nechal.

Když měly děti plné již džbánky a dosyta se najedly, začaly myslet, aby se k otci podívaly. - I šly tam, odkud se po chvílích udeření palice ozývalo, ale nenašly tátu, jen jeho palice visela na stromě.

"Kdepak jen náš tatínek bude, snad šel domů a nás tu nechal," řekl Honzíček.

"Ale copak si to myslíš, však on tatínek někde bude a přijde zajisté pro nás, jen tu bud'me," řekla Maruška.

A tedy čekaly a z dlouhé chvíle jedly zase jahody ze džbánku, až byly džbánky prázdné, musely je tedy zase naplnit, a tak jim ušla chvíle. Než začalo se stmívat, přestal tlukot palice a dětem bylo úzko, i vzaly džbánky a šly hledat otce.

"Slunéčko se níží, k večeru se blíží, táto, pojďte domů!" volaly lesem; ale žádného ohlasu neslyšely.

"To jsme už, milý Honzíčku, zabloudili a tatínka nenajdeme; musíme tu zůstat přes noc," řekla Maruška; ona byla starší a moudřejší.

"Ale já se bojím," Honzíček na to.

"No tedy počkej, já vylezu na strom, jestli uvidím nějaké světlo a vtu stranu bychom se potom dali," těšila ho Mařenka a hned taky na strom lezla. - Ze stromu dívala se kolem dokola, když viděla zdaleka světýlko, zavolala Honzíčka, aby se už nebál, slezla dolů, a v tu stranu, kde světlo viděla, se dali. I přišli z lesa ven, na zelenou louku; na té louce viděli hezkou chaloupku a ta chaloupka byla perníková. Šli až k okénku, koukli dovnitř a viděli tam sedět starou bábu a dědka.

"Počkej," řekl Honzíček, "já vlezu na střechu, ulomím kus perníčku a budem se mít dobře."

"A jestli na nás přijdou," Maruška se strachovala - ale Honzíček byl už na střeše a loupal perníček a Marušce dolů házel.

I poslala bába dědka, aby se šel podívat, že se jí zdá, jako by někdo loupal perníček. Šel dědek ven a ptá se: "Kdopak to na mé střeše loupá perníček?"

"I ne, dědečku, to větříček," tenkým hláskem odpověděla Maruška pod oknem - a dědek se spokojil. Děti se byly najedly a pod oknem se uhnízdily k spánku.

Ráno si vlezl zase Honzíček na střechu, aby si uloupnul kus perníčku, a bába zase poslala dědka se podívat. - Maruška chtěla zase dědečka odbýt, ale on ji viděl a šel to bábě povědít.

"Chutě, Honzíčku, musíme utéct, sice bude s námi zle," volala Maruška na Honzíčka, neboť slyšela, jak bába dědka posílá, aby jí ty děti přivedl, že si je upeče.

Honzíček skočil ze střechy, Maruška ho chytila za ruku, a utíkali, co mohli a kam je oči vedly, a dědek hnal se za nimi, ale že byl tlustý a nemotorný, nemohl jim přece stačit. Než nebyly by mu ty dětičky utekly, kdyby se tu byla pojednou žena nevyskytla na lenném poli.

"Prosím vás, panímámo, povězte nám, kudy bychom se dali; zlý dědek z perníkové chaloupky nás honí, chtějí nás upéct, že jsme jim kousek střechy uloupili."

"Tuto se dejte do lesa, tou cestičkou, však já dědka zdržím," řekla plečka a ukazovala dětem do lesa.

Děti utíkaly dále, a za chvíli přiběhl dědek silně si odfukoval.

"Osobo," ptal se plečky, "neviděla jste tudy jít dvě děti?"

"Pleju len," odpověděla žena, jako by mu nerozuměla.

"Osobo, já se vás ptám, jestli jste tudy viděla jít děti."

"Až vypeju a uzraje, budem trhat."

"Osobo, rozumějte pak, ptám se vás, jestli jste viděla tudy jít děti."

"Až vytrháme, budem drhnout semeno a pak len močit."

"Osobo, cožpak nerozumíte, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

"Po vymočení prostírat a v peci sušit."

"Osobo, vy jste snad hluchá, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

"Nu, a po vysušení budem třít a po vytření vochlovat."

"Osobo, neslyšíte, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

"Tak; nu, a po vochlování budem nadívat na kužele a příst."

"Osobo, co mi do toho, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

"Až napředem pěkných tenkých přadýnek, budem soukat."

"Osobo, osobo, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

"Až nasoukáme, budem tkát pěkné tenké plátno."

"Osobo, co je mi do plátna, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

"až utkáme, budem bílit, až vybělíme, budem stříhat a šít košile, košilky, šátky a stužky, sukně a zástěrky."

"Osobo, cožpak si na uších sedíte, ptám se vás, viděla-li jste tudy jít děti."

"A tak, co s tím budem dělat? - Nu, budem se do toho odívat a nosit se čistě bíle."

"Osobo, prosím vás, neviděla jste tudy jít děti?"

"Až to roztrháme? - Nu, pak to podpálíme, uděláme z toho troudu. Nu, do troudu budem pak křesat tak dlouho, dokud vydá živou jiskřičku a boží ohníček ho nestráví. Boží ohníček rozejde se v dým, dým pak v povětří, a to je konec mojí řeči."

Osobo, já se vás na to neptal, ptám se vás, neviděla-li jste tudy jít děti."

"Děti, nu, to jste měl hned říct, bodejť neviděla, ba viděla, šly tamtudy tou cestičkou po polích, a přímo k tomu potoku, co ty vrby jsou. Ale už je nedohoníte, skákaly jako poštolky," při těch slovech ukázala žena dědkovi na opačnou stranu, než byla dříve děti poslala. Dědek to poznal, zlostí odplivnul a zpátky domů šel, a když odešel, i žena z pole zmizela a děti přišly domů.